

KESKKONNAAMET

Jõgeva-Tartu regioon

Keskkonnaamet

Narva mnt 7A, 15172 Tallinn, registrikood 70008658

Tel 627 2193, faks 627 2182, info@keskkonnaamet.ee

www.keskkonnaamet.ee

Ramboll Eesti AS
Laki 34
12915 TALLINN

Teie: 15.12.2009 nr K-98

Meie: 31.12.2009 nr JT 6-7/5350 -12

Tartu Linnavalitsus
Raekoja plats 3
51003 TARTU

Tartu linna idapoolse ringtee eelprojekti koostamisega kavandatavate tegevuste keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmine

Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon tutvus Tartu linna idapoolse ringtee eelprojektiga (koostaja Ramboll Eesti AS ja Ramboll Finland Oy, projektijuht Raul Vibo) kavandatavate tegevuste keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) aruandega (koostaja Ramboll Eesti AS ja Ramboll Finland Oy, juhtekspert Jari Mannila ja kontaktisik Hendrik Puhkim), lisatud uuringute, avaliku arutelu protokollide ja avalikustamise muude materjalidega.

Vastavalt Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse Keskkonnaametiks ühendamisega seonduva Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse § 33 lg-le 13 viib haldusorgani pädevuse muutmisel pooleliolevad menetlused lõpule ja teeb asjaga seotud toimingud nimetatud seaduse alusel vastavat pädevust omav haldusorgan. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 10 lg 2 kohaselt on kavandatava projekti KMH järelevalvaja Keskkonnaamet (enne 01.02.2009 oli järelevalvaja Tartumaa keskkonnateenistus).

Tartu linna idapoolse ringtee eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH algatati 13.05 - 31.12.2008 ajavahemikus erinevates omavalitsustes (Tartu, Ülenurme ja Luunja vald ning Tartu linn). Algamise otsused on aruandele lisatud. Arvestades haldusmenetluse seaduse § 5 lg 5 lähtuti KMH menetluse läbiviimisel enne 1.02.2009 kehtinud KeHJS redaktsioonist.

KeHJS § 10 lg 2, lg 3 p 4-6, § 20, § 22 lg 2-3 ning lg 7-8 alusel kiidame Tartu linna idapoolse ringtee eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH aruande heaks ning esitame järgnevad keskkonnanõuded:

Jõgevamaa

Aia 2, 48306 Jõgeva

Tel 776 2410, faks 776 2411

jogeva@keskkonnaamet.ee

Tartumaa

Aleksandri 14, 51004 Tartu

Tel 730 2240, faks 730 2241

tartu@keskkonnaamet.ee

- 1) Projekti arendamisel eelistada KMH aruandes eelistatud trassivariante, mille keskkonnamõju on väiksem.
- 2) Edasises projekti arendamisel ja tee projekteerimisel ning ehitamisel tuleb arvestada aruande peatükis 9 esitatud leevendavate meetmetega.
- 3) Müratõkete rajamisel arvestada aruande lisas 10 toodud joonistel M8-2_7A ja M8-2_7B esitatud kompromisslahendusega, kuna see tagab nõutava müra taotlustaseme ning säästab teisi keskkonnakomponente. Madalam müratõke kaitseala naabruses häirib eeldatavalt vähem ka linnustikku barjäärina, mis on Natura 2000 ala kaitse-eesmärgi tagamiseks oluline.
- 4) Peatükis 9.8 soovitatud kaitsealuste taimeliikide ümberistutamisel tuleb arvestada, et taotlus ümberistutamiseks tuleb esitada enne reaalsete tööde ja vegetatsiooniperioodi algust, soovitatavalt mais, et tagada erinevate liikide isendite määramine ja ümberistutamine optimaalsel ajal ning vältida sellega protsessi venimist järgmise vegetatsiooniperioodini.
- 5) Seiretingimuste seadmisel arvestada aruande peatükis 10 antud soovitustega. Teeehitusaegseks seireks tuleb koostada täiendav täpsem seirekava, mille koostamisse vajadusel kaasata vastavas seireteemas pädev litsentseeritud keskkonnaekspert.

Heakskiidetud KMH aruandega saab tutvuda tööpäevadel Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni Tartu kontoris aadressil Aleksandri 14, 51004 Tartu, kontaktisik on Ivo Ojamäe, tel 730 2252; tartu@keskkonnaamet.ee.

Keskkonnaamet peab KeHJS § 19 lg 1 ning § 23 alusel teatama KMH aruande heakskiitmisest väljaandes Ametlikud Teadaanded ning kirjalikult menetlusosalistele. Eelnimetatud seaduse § 19 lg 1 ja § 23 alusel tuleb arendajal väljaandes Ametlikud Teadaanded aruande heakskiitmisest teatamise eest tasuda riigilõiv 100 krooni. Riigilõivu on võimalik maksta Rahandusministeeriumi kontole SEB Panka (arveldusarve nr 10220034796011; viitenumber 2900078680) või Swedbank' a (arveldusarve nr 221023778606; viitenumber 2900078680). Riigilõivu tasumise maksekorralduse koopia palume saata Keskkonnaametile.

Otsuse põhjendused:

I. Õiguslik alus ja pädevus

KMH aruande heakskiitmise või heakskiitmata jätmise üle otsustamiseks peab Keskkonnaamet KMH järelevalvajana hindama aruande sisu ja KMH menetluse vastavust seadusest tulenevatele nõuetele. Anda tuleb üldine hinnang KMH aruande kvaliteedile ja menetluse õiguspärasusele.

Otsus Tartu linna idapoolse ringtee eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH aruande heakskiitmise ja keskkonnanõuete määramise üle on tehtud KeHJS § 10 lg 2, lg 3 p-de 4-6, § 20, § 22 lg-te 2-3 ning lg-te 7-8 alusel.

II. Menetluse senine käik

Keskkonnamõju hindamine (KMH) on algatatud Tartu linnas linnavalitsuse 25.11.2008. a korraldusega nr 1268, Tartu vallas vallavalitsuse 13. mai 2008. a korraldusega nr 194, Luunja vallas vallavolikogu 15. mai 2008. a otsusega nr 74 ja Ülenurme vallas vallavalitsuse 31.12.2008 korraldusega nr 295. Lähtudes mõju hindamise eesmärgist, saada võimalikult hea ülevaade kogu projekti mõjust, menetlused liideti ja viidi läbi ühiselt. Keskkonnamõju hindamine on algatatud lähtudes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 3, § 30 lg 1 p 2, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lg 2, § 6 lg 2 p 10, § 11 lg 4 ja lg 8, § 26 lg 1, Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005. a määruse nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu" § 13 p 8, Tartu linna ehitusmääruse § 36 lg 1, Ülenurme valla ehitusmääruse § 34 lg 1.

Kavandatava tegevuse eesmärk on Tartu linna idapoolse ringtee (Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteed Jõhvi-Tartu-Valga maanteega ühendav põhitänav Tartu linna idaservas) rajamine ning seeläbi Tartu kesklinna liikluskoormuse vähendamine ja linnaosade ühenduse parendamine kahel pool Emajõe. Ringtee asukoha täpsustamiseks ning maa-ala määramiseks, tehniliselt ja majanduslikult optimaalsete lahenduste leidmiseks koostatakse eelprojekt ning viiakse läbi projekti keskkonnamõju hindamine. Keskkonnamõju hindamise (KMH) eesmärk on anda KMH osapooltele teavet arendaja kavandatud tegevusega kaasnevast mõjust keskkonnale ning töötada välja kavandatava tegevuse alternatiiv, millega hoitakse ära või minimeeritakse sellega kaasnevat võimalikku negatiivset mõju keskkonnale. Keskkonnaamet kiitis Tartu linna idapoolse ringtee eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH programmi heaks 31.03.2009 kirjaga nr JT 6-7/5350-2.

KMH programmi heakskiitmisest teatas Keskkonnaamet väljaandes Ametlikud Teadaanded 02.04.2009, millega on täidetud KeHJS § 19 lg 1 seatud nõue teatada heakskiitmisest 14 päeva jooksul.

Ramboll Eesti AS esitas KMH aruande Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonile heakskiitmiseks 15.12.2009 (Keskkonnaametis registreeritud 16.12.2009).

III. KMH aruande avalikustamine

KMH aruande avalikustamisest teatamine:

Seoses projekti suure ulatusega ning kuna projekt puudutab mitmeid maaomanikke, kelle huve tegevus võib mõjutada, otsustati avalikustada projekti KMH vahearuanne, et saada võimalikult kiiret tagasisidet enne aruande lõplikku valmimist. Vahearuanne avalikustati perioodil 01.06 – 15.06 2009. Vahearuande avalikud arutelud toimusid 15. ja 16. juunil 2009. Vahearuande avalikustamisel järgiti KMH aruande avalikustamisele seatud nõudeid. Vastavalt KeHJS § 16 lg 2 ja 3 ning § 21 tuleb aruande avalikustamisest teatada 14 päeva jooksul aruande saamisest arvates vähemalt väljaandes Ametlikud Teadaanded, ajalehes(-tedes) ning kirjalikult ametkonnale ja kohalikele elanikele.

Tartu linna idapoolse ringtee eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH aruande avalikustamise teade ilmus 20.10.2009 väljaandes Ametlikud Teadaanded ning ajalehes Postimees. KMH aruande avalikustamisest teavitati lihtkirjaga järgmisi ametkondi ja asutusi: Lõuna-Regionaalne Maanteeamet (varasemalt Tartu Teedevalitsus), Maanteeamet, Tartu Maaparandusbüroo, Veeteede Amet, Majandus ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnainspektsiooni Lõuna Regioon, Muinsuskaitseamet, Tartu Maavalitsus, Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Eesti Roheline Liikumine, AS Tartu Veevärk, Eesti Energia, Eesti Gaas, Fortum, Elion, Tartu Tervisekaitsetalitus ja Keskkonnaministeerium. Piirkonna elanikke, maaomanikke, arendajaid kui võimalikke mõjutatud/huvitatud isikuid teavitati üleriigilise levikuga ajalehes Postimees, elektroonilises väljaandes Ametlikud Teadaanded, Tartu linnavalitsuse ning Tartu, Ülenurme ja Luunja vallavalitsuste kodulehtedel, projekti portaali <http://www.tartu.ee/idaringtee/> kaudu ning läbi teadete ülesriputamise Tartu linna ning Tartu, Luunja ja Ülenurme valdade territooriumil.

Eelprojekti kohase teetrassi alla jäävate maaüksuste omanikke (sh korteriühistuid) ning mõjutatud kinnistuid teavitati lihtkirjaga. Ühtlasi saatis Tartu linnavalitsus 11.11.2009 välja pressiteate üleeestilisse meedialisti – pressiteade ilmus Tartu linna kodulehel, BNS-s ja Postimees online väljaandes ning teadet loeti ka raadiouudiste blokkides.

KMH aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu:

KeHJS § 16 lg 1 ning § 21 kohaselt korraldatakse KMH aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu. Seaduse § 16 lg 5 ja § 21 alusel on igal inimesel õigus aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda aruande ning muude asjakohaste dokumentidega, esitada aruande kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid. KeHJS § 16 lg 6 ja § 21 kohaselt avalikustab otsustaja KMH aruande muuhulgas oma veebilehel, tagades avalikkusele programmiga tutvumise võimaluse vähemalt kuni aruande kohta ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste esitamise tähtaja lõpuni. Haldusmenetluse seaduse § 49 lg 2 kohaselt määrab haldusorgan ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks tähtaja, mis ei või olla lühem kui kaks nädalat väljapaneku algusest arvates. Kui menetluse algatamisest teatatakse pärast väljapaneku algust, ei või tähtaeg olla lühem kui kaks nädalat teatamisest arvates.

KMH aruande avalik väljapanek kestis 20.10-10.11.2009, st 21 päeva. KMH aruande avalikustamisel on kohustuslik väljapaneku kestvus vähemalt 14 päeva. 21-päevane väljapaneku kestvus on kohustuslik KSH aruandel, ning see on valitud seoses võimalusega, et koostatavale detailplaneeringule ei algatata täiendavat KSH-d, kuna otsustamiseks vajalik info saadakse käesolevast KMH aruandest ning täiendav KSH aruande koostamine oleks ebaotstarbekas ning ressursi raiskav. Avaliku väljapaneku kestvusega on täidetud ka KSH avalikustamise formaalne nõue.

Aruandega sai tutvuda Ülenurme, Luunja ja Tartu vallavalitsuste kodulehekülgedel <http://www.ylenurme.ee>, www.luunja.ee ja www.tartuvv.ee, projekti portaalis <http://www.tartu.ee/idaringtee/>, Tartu Linnavalitsuses aadressil Raekoja plats 3, Tartu, Luunja Vallavalitsuses aadressil Luunja, Tartumaa, Tartu Vallavalitsuses aadressil

Kõrveküla alevik, Haava sjk, Tartumaa, Ramboll Eesti AS kontoris aadressil Laki 34, Tallinn, mistõttu oli täidetud KeHJS § 16 lg 6 ja § 21 eesmärk. Aruandega tutvumise võimalustest anti ülevaade KMH aruande avalikustamise teates. Teate sisu vastab seaduses nõutule.

Ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi aruande kohta oli võimalik esitada avaliku väljapaneku jooksul konsultandile 10. novembrini 2009 aadressil Ramboll Eesti AS, Laki 34, 12915 Tallinn või e-postiga aadressile hendrik.puhkim@ramboll.ee.

KMH avalik arutelu toimus 11. novembril 2009 algusega kell 14.00 Tartu vallamajas vallavolikogu saalis, kell 17 Luunja kultuurimaja keldrisaalis ja 12. novembril kell 14 Tartu linnavalitsuse ruumides Raekoja plats 12 II korruse saalis. Arutelude protokollid ning osalejate nimekirjad on esitatud aruande lisas 11.

KMH aruande kohta esitatud ettepanekud, vastuväited ja küsimused ning nendega arvestamine:

Avaliku väljapaneku jooksul laekus mitmeid ettepanekuid ja vastuväiteid kinnistute omanikelt ning organisatsioonidelt. Kirjalikult laekunud ettepanekutele ja vastuväidetele on vastatud ning need on lisatud aruandele. Esitatud ettepanekutega on võimalusel arvestatud ning arvestamata jätmisel on antud põhjendused. Järelevalvaja on seisukohal, et põhjendused on asjakohased ja piisavad seisukohtade selgitamiseks.

Aruande avalikustamisega seotud materjalid on esitatud aruande lisas 11 ning ettepanekud ja vastused nendele on esitatud aruande lisas 12.

IV. KMH aruande vastavus kehtestatud nõuetele

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindas ja KMH aruande koostas eksperdirühm koosseisus: Jari Mannila (KMH litsentsi nr. KMH0133) - KMH juhtekspert; Hendrik Puhkim - KMH koordineerimine, loomastik, müra, sotsiaal-majanduslik ja kultuuriline keskkond, roheline võrgustik, ressursikasutus ja jäätmeteke; Aune Aunapuu - müra, sotsiaal-majanduslik ja kultuuriline keskkond, looduskaitse, muinsuskaitse, vastavus seadusandluse ja planeeringutega, kumulatiivsed mõjud, Natura hindamine; Kersti Ritsberg - hüdroloogia, geoloogia, pinnas, maavarad, kumulatiivsed mõjud, kaartide koostamine; Raimo Pajula - taimestik, roheline võrgustik, väärtuslikud maastikud, kumulatiivsed mõjud; Esta Rahno - liikluse müra, vibratsioon, välisõhk; Marin Haugas - kaartide koostamine, päringud.

KMH aruande sisu määrab KeHJS § 20. Järgnevalt analüüsimise esitatud KMH aruande vastavust kehtestatud nõuetele.

Kavandatavat tegevust on kirjeldatud peatükis 3.2 ning tegevuse eesmärki on kirjeldatud aruande peatükis 1.1. Aruande peatükk 2 käsitleb KeHJS § 20 lg 1 p 3 kohast kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldust.

KeHJS § 20 lg 1 p 2 kohane alternatiivsete võimaluste kirjeldus on antud aruande peatükis 3. KMH aruandes hinnati 0-alternatiivi ehk olemasoleva olukorra jätkumist (idaringteed ei rajata). Alternatiive võrreldi lõikude kaupa, kus kavandatav trass oli jagatud neljaks osaks. Lõikudel oli leitud vastavalt võimalustele 1-4 asukohaalternatiivi ning 1-3 tehnilist alternatiivi.

KeHJS § 20 lg 1 p-d 4-7 kohustavad KMH aruandes hindama kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasnevaid tagajärgi ja mõju. Samuti tuleb KeHJS § 20 lg 1 p 9 kohaselt anda aruandes alternatiivide paremusjärjestus. Kõnealune osa on esitatud aruande peatükis 5. Aruandes on hinnatud alternatiivide mõju keskkonnale (pinnasele, põhja ja pinnaveele, õhu kvaliteedile, rohevõrgustikule, Natura 2000 alale, taimkattele, loomastikule, kaitstavatele loodusobjektidele ja kaitsealustele liikidele). Analüüsitud on sotsiaalmajanduslikud mõjud, müra ja vibratsioon ning jäätmete käitlemine, mõjud inimeste heaolule, tervisele ja varale, muinsuskaitse ja arhitektuuriobjektidele, loodusvaradele ning maakasutusele. Peatükis 9 on käsitletud negatiivset mõju leevendavaid meetmeid. Analüüsitud on eelprojekti vastavust seadusandlusele ja planeeringutele. Ekspertid on alternatiivide võrdlemise tulemusel esitanud eelistused lõikude kaupa. Aruande heakskiitmise etapiks ei ole Luunja vallavolikogu kinnitanud eelistatud varianti. Tartu linn ja vald ning Ülenurme vald on otsusega kinnitanud ekspertide poolt pakutud eelistatud alternatiivi trassivalikut.

KMH aruanne tugineb muuhulgas aruandele lisatud töödele: linnustiku uuring ja mürakaardid. Projekti koostamise käigus teostati ala taimestiku ja loomastiku uuring, geoloogia ja geodeesia ning liiklusuuringud, samuti õhusaaste ja sotsiaalmajanduslik uuring.

KeHJS § 20 lg 1 p 13 esitab aruandes teabe keskkonnamõju hindamisel kasutatud allikate kohta. Aruandes kasutatud allikate loetelu on esitatud peatükis 12.

KeHJS § 20 lg 1 p 14 kohaselt käsitleb aruande kohta esitatud ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi, mille koopiad lisatakse aruandele, ning esitatakse ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste esitajatele saadetud kirjade koopiad, milles selgitatakse aruande kohta esitatud ettepanekute ning vastuväidete arvestamist, põhjendatakse arvestamata jätmist ning vastatakse küsimustele. Laekunud küsimused ja ettepanekud on lisatud aruandele lisa 12. Aruandes on avalikustamist kajastatud peatükis 1.4.

KeHJS § 20 lg 1 p 15 käsitleb aruande avaliku arutelu protokollid, mille koopia lisatakse aruandele. Avalikku arutelu on käsitletud peatükis 1.4.

KeHJS § 20 lg 1 p 16 käsitleb kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste ala skeemi ja kaarti, mis lisatakse aruandele. Aruandes on esitatud hulgaliselt jooniseid ja kaarte, mis aitavad aruande sisu mõista. Aruandes on esitatud A3 lehel ja mõõtkavas 1:10 000 kaart eelistatud alternatiivide kohta.

KeHJS § 20 lg 1 p 17 käsitleb vajaduse korral muid lisaid. Muude lisadena on esitatud KMH menetluse otsused ja avalikustamise materjalid ning hindamise käigus tellitud

ekspertarvamused. Lisatud on trassivaliku otsused, nõupidamiste protokollid, keskkonnapiirangute kaart mõõtkavas 1:17 000 ja ekspertide soovitused mürabarjäärade rajamiseks vastavates lõikudes.

KMH aruandes on toodud KeHJS § 20 lg 1 p 12 kohane hindamistulemuste kokkuvõte. KMH aruanne sisaldab aruande avaliku arutelu protokollid ning muid avalikustamisega seotud materjale. KMH aruanne ja menetlus vastavad seaduses toodud nõuetele.

Lähtudes keskkonnamõju hindamise eesmärgist vältida kordset hindamist ja selgitada võimalikud mõjud projekti võimalikult varasemas etapis on KMH aruande koostamisel arvestatud ka keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele kehtestatud nõuetega ning KSH menetluse erisusega. Eeltoodust tulenevalt on planeeringute algatamisel võimalik loobuda KSH algatamisest, kui otsustaja on seisukohal, et aruanne sisaldab planeeringu mõju hindamiseks piisavat informatsiooni ning planeerijad saavad arvestada KMH aruandes soovitatud leevendavate meetmetega ja keskkonnanõuetega.

KeHJS § 22 lg 2 ja lg 7-8 seavad järelevalvajale kohustuse määrata KMH aruande heakskiitmisel keskkonnanõuded. Keskkonnanõuded on nimetatud käesoleva kirja lk 2, mille seadmisel on lähtutud KMH tulemustest.

Lugupidamisega

Raimis Uiga
Juhataja kt

Ivo Ojamäe 730 2252
ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee